

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Miessemánnu • Moarmesmánno • Suehpede • Gueddetmánno • Maj 2016

Svenska Samernas Riksförbund, Formvägen 16, 906 21 UMEÅ, tel. 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post info@sapmi.se

Ordförande har ordet

Våren närmar sig sitt slut och försommaren är i antågande. Våren är den tid då jag laddar batterierna och hämtar kraft.

Att se de första nyfödda kalvarna ger mig kraft att fortsätta kampen för det jag tror på, en stark och livskraftig renskötsel som är hållbar över tid. Det är också en påminnelse över det ansvar som vilar på oss, att värna om renen och dess överlevnad. I det omgivande samhället finns mycket okunskap kring konsekvenserna av vad som händer om renen störs under denna period. Det vi tar för självklart är inte säkert att andra ser, därför är det viktigt att ständigt informera och lyfta våra frågor på alla plan.

Landsmötet står för dörren och innebär att ett verksamhetsår är till ända och ett nytt börjar. Jag kan konstatera att de rutiner som vi arbetat med gett resultat, vi kommer att avsluta 2015 med ett positivt ekonomiskt resultat. Jag vill särskilt lyfta fram kanslipersonalen som gör att jättejobb med våra frågor. Jag hoppas att vi ses på Landsmötet i Kiruna i början av juni.

Jörgen Jonsson

Ordförandekonferens

I augusti månad genomförs SSR:s årliga samebyordförandekonferens i Stockholm. En separat inbjudan kommer att skickas ut i juni. Konferensen kommer i år att vara två och en halv dag, varav en dag är vikt åt utbildning genom Ovttas. Kom ihåg att anmäla så fort som möjligt när inbjudan skickats ut.

Markanvändning

SSR arrangerar tillsammans med Svenska Naturskyddsföreningen en workshop den 27 maj i Umeå. ”Rätten till marken – om gruvor, människor, renar och natur”

Workshopen är en del i SSR:s samarbete med Naturskyddsföreningen där vi tillsammans försöker lyfta gruvornas påverkan på oss och våra marker. Workshopen kommer bland annat att gästas av representanter från organisationer i Sydafrika.

Gruvor

I dagsläget ligger flera ärenden om bearbetningskoncession på regeringens bord för avgörande. Bland dessa återfinns, Gallok, Stekkenjokk, Viscaria och Evafyndigheten. I dagsläget vet vi inte om dessa hinner avgöras innan regeringen gör sommaruppehåll. Den långa handläggningstiden beror bland annat på att regeringen inhämtat yttranden från samtliga berörda gällande högsta förvaltningsrättens avgörande i Norra Kärr, en dom som kan komma få betydelse även för dessa ärenden.

Möte med livsmedelsverket

SSR träffade livsmedelsverket den 18 juni i Uppsala. På agendan stod bland annat frågan om tidpunkter för veterinärbesiktning vid slakt. Slutsatsen efter mötet är att frågan måste lyftas till departementsnivå. SSR kommer att arbeta vidare med frågan under hösten.

Genomförda enkätundersökningar

SSR har under det senaste månaderna genomfört enkätundersökningar om rovdjur och trafik. Resultaten av dessa är nu sammanställda och kommer att finnas tillgängliga att ladda ner från vår hemsida. Rapporterna utgör också ett underlag för SSR i det fortsatta arbetet med respektive fråga.

Renskötselkonventionen

Samtliga dialogmöten om konventionen som regeringen bjudit in till är nu genomförda. Regeringen kommer under hösten arbeta vidare med frågan. Det är dock i dagsläget oklart när i tid regeringen kommer att ta ställning till något eventuellt förslag. Departementet har dock aviserat att de synpunkter som kommit in skall diskuteras och vägas samman med bland annat Bertil Bengtssons utredning som skall vara klar den 30 juni.

EIP-agri

Nu finns det medel att söka för innovationer inom rennäringen genom det nya innovationsstödet EIP-agri.

Det nya innovationsstödet i landsbygdsprogrammet ger dig nya möjligheter.

- Du har möjlighet att utveckla din idé och hitta en lösning på en utmaning tillsammans med någon eller några andra i en innovationsgrupp.
- Du kan få hjälp att hitta samarbetspartners var som helst i Sverige och i något annat EU-land
- Du och de andra får via stödet betalt för eget arbete, material, tester, möten och resor.

Stödet gäller jordbruk, trädgård och rennäringen. Stödet gäller inte skog, vattenbruk eller allmän landsbygdsutveckling. Det kommer att kunna sökas hos Jordbruksverket från september 2015.

För mer info kontakta Fredrik Juuso 070-229 76 28

Faepmie Samien Siebrie

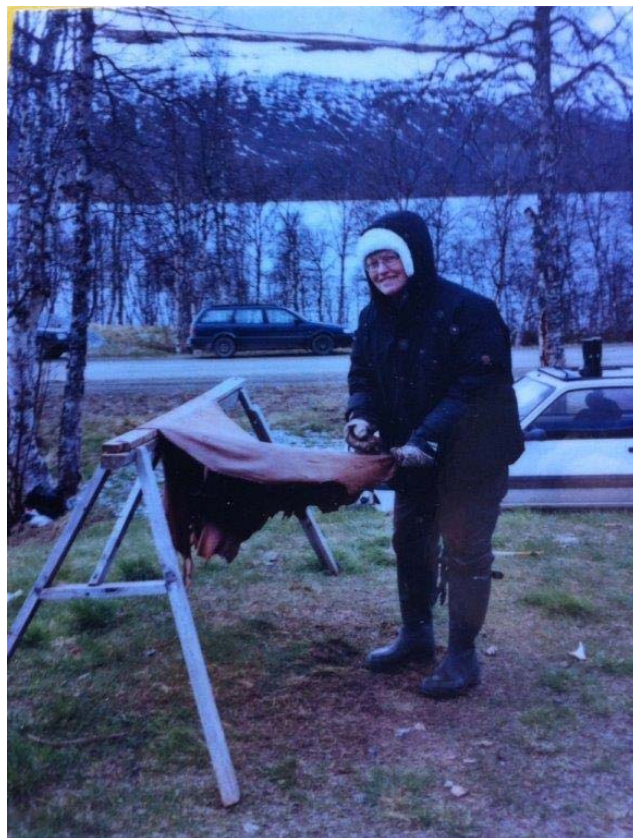
Faepmie Samien Siebrie hette tidigare Fatmomakke sameförening, men förra året bytte man namn till det sydsamiska namnet Faepmie Samien Siebrie. Föreningen har över 100 medlemmar och är den äldsta sameföreningen i Sverige, den bildades 1904. Föreningen har återkommande slöjdräffar, främst i mjukslöjd, men skall även börja med slöjdräffar i hårdslöjd säger föreningens ordförande Gunnel Heligfjell. Ledarna för slöjdräffarna ställer upp ideellt, det är man väldigt tacksam för. Man kommer även att starta en kurs i skohöskärning, och kommer även ha språkrevitaliseringsträffar och samlingar arrangerade tillsammans med Vilhelmina samisk förvaltningskommun, fortsätter Gunnel Heligfjell.

– Vi kommer även söka projektpengar för att starta projektet "Vår minnesbok" som är en fortsättning på boken "Sameland i förvandling". Projektets syfte är att samla in de äldres berättelser. Sameföreningen har även representanter i kommunens samiska samrådsgrupp och även i den samiska äldreomsorgen som finns inom kommunen. Sameföreningen utser även en vice ordförande i Fatmomakkestyrelsen. Man samarbetar även med Vuoltjere duodji, en samisk slöjdförening inom Vilhelmina kommun, säger Gunnel Heligfjell.

Sameföreningen är även med och arrangerar det årliga midsommarfirandet i Fatmomakke.

Klockan fyra på midsommarafton håller sameföreningens ordförande välkomsttal på Stinnerbomsbacken, sen reser man midsommarstången. Efter det är det gudstjänst och kyrkkaffe med samkväm i Lapp-Lisas kåta i Frälsningsarméns regi.

Buerie bäteme Faepmese, välkommen till Fatmomakke under midsommarhelgen, avslutar Gunnel Heligfjell.

Gunnel Heligfjell skrapar beredda renskinn

Raasten Rastah

Unga samiska konstnärer från 15 år och uppåt inbjuds att delta på en konstutställning under den sydsamiska kulturfestivalen Raasten Rastah som hålls i Röros den 29/9 -2/10 2016. Eventuellt kommer något av konstverken att visas under jubileumsåret i Trondheim 2017 - "Tråante 2017" under titeln "ung samisk konstnär".

Sista anmälningsdag är den 1 september 2016. Intresserad? Ta kontakt med Morten Tøndel, morten.tondel@roros.kommune.no.

Mer information om festivalen finns på www.raastenrastah.no eller www.facebook.com/RaastenRastah

Presentation Moa Lango

Jag heter Moa Lango, kommer från Arjeplog och är hemmahörande i Svaipa sameby i Norrbottens län. Jag har bott i Umeå sedan tre år tillbaka där jag studerar historia på Umeå universitet. Jag blir klar med mina studier i juni och då bär flyttlasset hem till Arjeplog igen. Jag jobbar för SSR i projektet Ovttas som har kickoff under Landsmötet 2016.

Rådgivning

SSR erbjuder sina medlemmar rådgivning och stöd vid olika typer av ärenden till självkostnadspris. Kontakta kansliet för mer information.

Kalendarium

24-25 maj	Storlagen fjällmiljö, Kiruna
25-26 maj	Möte med forskare från SLU och SEI gällande projekt om kumulativa effekter, Umeå
26 maj	Möte om Hatbrott, Polismyndigheten, Stockholm
26 maj	Styrelsemöte Cesam
27 maj	Workshop rätten till marken, Umeå
30 maj	Styrelsemöte SSR, Kiruna
31 maj- 2 jun	Landsmöte, Kiruna
10 juni	Nationella skogsprogrammet arbetsgruppsmöte, Stockholm
13 juni	Styrelsemöte FSC
16 juni	Exursion Future Forest, Vindeln
21 juni	Möte med Trafikverket gällande ersättningsnivåer

Gruppförsäkring för medlemmar

Vi vill påminna om att SSR förhandlat fram en försäkring till våra medlemmar. Där finns t ex ersättarförsäkring med som varit borta många år. Läs mer på SSR:s hemsida www.sapmi.se, klicka på Medlemmar så hittar du information.

Telefonnummer

Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Fredrik Juuso	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetrau	090-14 11 85	070-736 14 19
Totte Nordahl	090-14 11 86	076-126 42 42
Anna-Marja Kaddik		070-367 66 56
Moa Lango		073-806 29 06
Jörgen Jonsson (ordförande)		070-570 55 56

Besök gärna vår hemsida www.sapmi.se för mer information.

Gilla oss på Facebook facebook.sapmi.se

Telefontider på kansliet

Ni kan ringa tidigare men då får ni ringa på direktnumren.

09.00 – 10.30 och 15.00 – 16.00

Detta är tiden för växeln, övrig tid går det bra att ringa på direktnummer om ni söker någon särskild, telefonnummer finns på www.sapmi.se under kontakter.

Sommarstängt

SSR:s kansli har sommarstängt 4-29 juli. Vid akuta ärenden kontakta Jörgen eller Jenny. Det går också att maila på info@sapmi.se som bevakas varje vecka.

SSR:s Landsmöte 31 maj – 2 juni

Ombudsmöte 31 maj, Landsmöte 1-2 juni.

Årets tema är Hållbar förvaltning av naturresurser - med utgångspunkt i samisk förvaltning.

Landsmötet är öppet för alla och hålls på Scandic Hotel Ferrum och startar med invigning onsdag 1 juni kl. 08.30 och avslutas på eftermiddagen den 2 juni.

Program och handlingar hittar ni på lm.sapmi.se och där kan ni anmäla om ni vill delta i några måltider. Om man inte vill äta så behöver man inte anmäla sig alls utan det är bara att dyka upp på de punkter som man tycker är intressanta. Titta gärna igenom programmet. En del av föreläsarna är Mihkal Niillas Sara, Anders Oskal, Ellen Inga Turi, Kristina Selin McNeil, Ulf Mörkenstam och Ragnhild Nilsson.

På onsdagskväll 1 juni kl. 19 hålls en festmiddag, detta år kommer middagen att bestå av en buffé med möjlighet att mingla utan fasta sittplatser, med mindre bord och ståbord. Vid kl 21 spelar Jungman Jansson upp till dans. Middagen kostar 175 kr eftersom Kiruna kommun står som inbjudare och reducerat kostnaden och den beställs på länken eller genom att maila till samernaslandsmote@bocamic.se (begränsat antal platser till middagen). Men det går också bra att bara dyka upp och dansa.

Alla Varmt välkomna att delta i de delar man vill!

Information om fullmakter

Varje sameby och sameförening har rätt att sända ett ombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar.

Ombud kan utöver sin egen rösträtt utöva rösträtt för annat ombud som *representerar samma sameby/sameförening*. Det är alltså inte möjligt för ett utsett ombud i en sameby att ge fullmakt till ett ombud i en annan sameby.

Om ett ombud vill ge fullmakt till ett annat ombud att föra dess talan måste detta styrkas genom protokollsutdrag från samebyns eller sameföreningens styrelsemöte där det visas vilka ombud som samebyn eller sameföreningen utsett att representera vid Landsmötet. Dessutom skriver det ombudet en fullmakt till det ombud som ska föra dess talan.

Den sameby eller sameförening som inte har fullmakter behöver inte ta med protokollsutdrag utan då fungerar det som tidigare med anmälan till Landsmötet. Frågor kring fullmakter besvaras av Britt-Marie på kansliet 090-14 11 81.

